

PRÓBY I KONKURSY PRACY PSÓW GOŃCZYCH

§ 1

W próbach uczestniczyć mogą psy w wieku od 9 do 24 miesięcy.

§ 2

Próby i konkursy pracy ogarów i gończych polskich przeprowadza się w okresie polowań na zające. Mogą się one odbywać zarówno po czarnej, jak i po białej stopie. Obiektem gonu na próbach może być albo zając, albo lis, na konkursach wyłącznie zając.

§ 3

Prób i konkursów pracy nie przeprowadza się przy temperaturze wyższej niż + 20 ° C lub niższej od – 10 ° C, podczas ulewnego deszczu, śnieżycy, silnego porywistego wiatru oraz w razie gołoledzi lub pokrywy śnieżnej o grubości powyżej 20 cm.

§ 4

Na próbach i konkursach ocenia się pracę psów występujących albo pojedynczo, albo grupowo (sfora, para, złaja).

sforą – nazywa się dwa psy tej samej rasy, lecz różnej płci, współpracujące z sobą podczas szukania i gonu zwierza;

parą – dwa psy tej samej rasy i jednakowej płci albo różnych ras bez względu na płć, pracujące podobnie jak sfora;

złają - nazywa się trzy i więcej psów tej samej rasy albo różnych ras bez względu na ich płć, współpracujące ze sobą podczas szukania i gonu zwierza, a poza tym przyzwyczajone do spokojnego chodzenia zwartą grupą przy przewodniku idącym pieszo lub jadącym konno.

§ 5

W razie usunięcia sfory, pary lub złai z prób czy konkursów z powodu całkowitego braku wymaganej współpracy psów, poszczególne psy danej grupy mogą brać udział w tej imprezie pojedynczo. Natomiast pies występujący pojedynczo, usunięty z powodu stwierdzonych braków w pracy, nie może być włączony do sfory, pary lub złai, biorącej udział w tej imprezie.

§ 6

Psy wyklucza się z prób i konkursów, jeżeli:

- okażą się „bydlarzami”, tj. napadają na zwierzęta domowe,
- nie wykazują zainteresowania w szukaniu zwierzyny, w ciągu 10 minut od chwili podłożenia,
- okażą się „łgarzami”, tj. dają głos pomimo braku zwierza lub jego ciepłego tropu,
- gonią zwierza milczkiem,

- psy podłożone grupowo nie włączają się do gonu w ciągu 10 minut od chwili ruszenia zwierza i rozpoczęcia gonu przez jednego z psów wchodzących w skład danej sfory, pary lub złai.

§ 7

Czas na ruszenie zwierza ustala się dla psa pojedynczego – 40 minut, dla sfory lub pary – 30 minut i dla złai – 20 minut. Jeżeli w ciągu tego czasu psy zwierza nie ruszą, wolno podłożyć je po raz drugi, dając ponownie na ruszenie zwierza wyżej ustalony czas. W razie nieruszenia zwierza po powtórным podłożeniu, psy usuwa się z prób lub konkursów.

§ 8

W przypadku zmylenia lub zgubienia przez psa (psy) tropu gonionego zwierza (gdy pies się „zniesie”), pozostawia się czas na poprawienie tropu, tj. odnalezienie właściwego tropu lub zaległego zwierza dla psa pojedynczego – 20 minut, dla sfory lub pary psów – 15 minut, dla złai – 10 minut.

§ 9

Podczas prób i konkursów do czasu podłożenia psa (psów) przewodnik pozostaje w miejscu wskazanym mu przez komisję sędziowską, trzymając psa na smyczy lub psy zesforowane (w przypadku grupy psów). Po podłożeniu psa (psów) przewodnik towarzyszy jednemu z sędziów, przy czym nie wolno mu pod groźbą wykluczenia jego psa (psów) z imprezy okazywać jakiegokolwiek pomocy. Pies (grupa psów) po podłożeniu ma pracować całkowicie samodzielnie.

§ 10

Czas trwania pracy psa lub grupy psów ustala komisja sędziowska, zależnie od możliwości dokładnej oceny pracy psów. Czas ten nie może jednak być krótszy niż 35 minut i nie dłuższy od 2 godzin.

Komisja sędziów decyduje, czy i kiedy przewodnik ma strzelać gonionego zwierza.

§ 11

Pracę psów występujących pojedynczo ocenia się według podanych w tabeli I konkurencji z ustalonymi, niezmiennymi współczynnikami. Psom wyróżnionym, zależnie od uzyskanych ocen i sumy punktów komisja sędziów przyznaje dyplomy I^o, II° lub III°. Limity zawiera tabela I.

Pracę psów występujących grupowo (sfora, para, złaja), ocenia się według podanych w tabeli II konkurencji z ustalonymi, niezmiennymi współczynnikami. Psom wyróżnionym, zależnie od uzyskanych ocen i sumy punktów komisja sędziów przyznaje dyplomy I^o, II° lub III°.

OBJAŚNIENIA I WSKAZÓWKI DO OCENY

Uwagi ogólne

Na konkursach dopuszcza się gon wyłącznie za zającem, ponieważ jego trop daje odwiatr słabszy od tropu lisa. Poza tym zając, zwłaszcza stary „gracz”, umie zmylić goniącego psa lub nawet grupę psów, klucząc po uprzednim odsadzeniu skoku w bok, przywarowując z dala od swego tropu. Gon za zającem jest więc znacznie trudniejszy od gonu za lisem.

Oceny psa (psów) dokonuje się tylko wtedy, gdy co najmniej jeden z sędziów widział przemykającego zwierza i goniącego go psa (psy).

Sposób szukania

Pies powinien po podłożeniu go przez przewodnika przekładać teren podobnie jak wyżeł – szybkim, energicznym galopem, posuwając się w kierunku marszu przewodnika.

Podczas przeszukiwania terenu wszczep i w głąb, pies ma się oddalać od przewodnika na odległość zapewniającą słyszalność gonu w razie ruszenia zwierza (od 400 do 600 metrów, w zależności od warunków terenowych i atmosferycznych). Poza tym pies powinien utrzymywać łączność z przewodnikiem, przecinając przed nim od czasu do czasu trasę jego marszu. Psu nie wolno zatrzymywać się na zimnych (nocnych) tropach pozostawionych przez żerujące zające. Psy pracujące grupowo nie powinny przy przeszukiwaniu terenu zbyt blisko siebie oddalać. Najwyższy stopień „4” w tej konkurencji może otrzymać pies (grupa psów), jeżeli spełni wszystkie wyżej wymienione warunki.

Pies (psy), który szuka przez cały czas nie galopem, lecz przeważnie klusem, spełniając przy tym pozostałe warunki, otrzymuje najwyżej ocenę „3”.

Pies (grupa psów), który oddala się zbyt daleko od przewodnika i nie utrzymuje z nim łączności, nie może otrzymać stopnia wyższego niż „2”; pies (grupa psów), który przeszukuje teren bardzo wolno, truchtem, przechodząc nawet w stęp, otrzymuje również stopień nie wyższy niż „2”; pies (grupa psów), który trzyma się stale w pobliżu przewodnika nie wykazując samodzielności w pracy, albo „grzebie się” na zimnych tropach, często się zatrzymując, oczekując ruszenia zwierza przez przewodnika – otrzymuje stopień „1”. Pies (grupa psów), który w ogóle nie wykazuje chęci do samodzielnego szukania, trzymając się przy nodze przewodnika, otrzymuje w tej konkurencji „0”.

Szybkość znalezienia zwierza

W tej konkurencji najwyższy stopień „4” otrzymuje pies (grupa psów), który przy dwóch podłożeniach, w obydwu przypadkach ruszy zwierza w pierwszej połowie czasu przeznaczanego na jego znalezienie. Pies (grupa psów), który przy dwukrotnym podłożeniu w obu przypadkach lub tylko w jednym, ruszy zwierza dopiero w drugiej połowie czasu przeznaczanego na jego znalezienie, nie może otrzymać stopnia wyższego niż „3”.

Pies (grupa psów), który nie znalazł samodzielnie zwierza, ale szybko i prawidłowo podjął pracę na tropie pomykającego zająca, na który naprowadzono go (na skutek decyzji komisji sędziowskiej), otrzymuje stopień „2”. Pies (grupa psów), który nie znalazł samodzielnie zwierza i przez dłuższy czas nie potrafi podjąć ciepłego tropu zająca, na który go naprowadzono – otrzymuje stopień „1”.

Umiejętność trzymania gonionego zwierza i poprawiania tropu

Do dyplomu I° wymaga się, aby przy dwukrotnym podkładaniu psa (grupy psów), jeden – pierwszy lub drugi gon za zwierzem (widzianym przez sędziego) trwał co najmniej jedną godzinę, z czego na poprawienie tropu w razie jego zmylenia lub zgubienia, nie może być zużyte łącznie więcej niż 15 minut, do dyplomu II° wymaga się, by przy gonie trwającym co najmniej 1 godzinę na poprawienie tropu zużyto łącznie nie więcej niż 20 minut, a do dyplomu III° - 30 minut.

Najwyższy stopień „4” w tej konkurencji otrzymuje pies (grupa psów), który spełnia warunki wymagane do dyplomu I°, a gon jego jest wyraźny, energiczny i szybki. Przy spełnieniu warunków wymaganych do dyplomu II° i wyraźnym, energicznym i szybkim gonie – pracę psów (grupy psów) ocenia się stopniem „3”, a przy spełnieniu warunków wymaganych do dyplomu III° - stopniem „2”.

W przypadku trwania gonu krócej od 1 godziny, ale przy zużyciu czasu na poprawienie tropu, w wyżej ustalonej proporcji do ogólnego czasu trwania gonu, pies (grupa psów), jeżeli gon jest wyraźny, energiczny i szybki, otrzymuje przy gonie trwającym co najmniej 40 minut ocenę „3”, przy gonie co najmniej 30 minutowym – „2”, a przy gonie trwającym bardzo krótko, lecz nie mniej niż 15 minut – „1”. W razie gdy gon nie jest wyraźny, energiczny i szybki, ale pozostałe warunki do otrzymania dyplomów zostaną spełnione, podane wyżej stopnie odpowiednio zmniejsza się. W razie zaś gonienia zwierza „w piętke” podane wyżej stopnie zmniejsza się o „1”.

Wiatr

Ocenia się na podstawie stopni otrzymanych przez psa pracującego pojedynczo w konkurencjach: „szybkość znalezienia zwierza” i „umiejętność trzymania i poprawiania tropu”. Najwyższy stopień „4” otrzymuje pies, który w wymienionych konkurencjach otrzymał odpowiednio stopnie „4”. Ocenę „4” może otrzymać również pies, który uzyskał stopień „4” w konkurencji „szybkość znalezienia zwierza” i „3” w konkurencji „umiejętność trzymania i poprawiania tropu”. Przy stopniach „3” w konkurencji „szybkość znalezienia zwierza” i od „3” do „4” w konkurencji „umiejętność trzymania i poprawiania tropu”, pies otrzymuje za „wiatr” ocenę „3”. Przy ocenie „2” za „szybkość znalezienia zwierza” i ocenach „3” lub „2” za „umiejętność trzymania i poprawiania tropu” – za „wiatr” dostaje stopień „2”. I odpowiednio przy ocenie „1” za „szybkość znalezienia zwierza” i ocenach „2” lub „1” za „umiejętność trzymania i poprawiania tropu” – za „wiatr” pies otrzymuje ocenę „1”.

Wytrwałość gonu

Pies (grupa psów) nie powinien przerywać gonu lub poprawiania tropu bez rozkazu przewodnika. Najwyższy stopień „4” w tej konkurencji może otrzymać pies (grupa psów) jeśli spełni powyższy warunek. Jeżeli pies (grupa psów) po gonie trwającym 45 – 60 minut zmyli lub zgubi trop („znieś się”) i wróci do przewodnika, ale zobaczywszy go bez rozkazu, wróci na miejsce zgubienia tropu i nadal go poprawia, otrzymuje ocenę „4”, a jeśli pies (grupa psów) zachowa się w taki sposób po gonie trwającym 30 – 35 minut, otrzymuje stopień „3”.

Pies (grupa psów), który zmyli lub zgubi trop po gonie trwającym 20 – 30 minut i nie próbuje poprawić tropu, lecz rozpoczyna szukanie następnego zwierza, albo wraca do przewodnika nie okazując chęci do dalszej pracy, nie może otrzymać stopnia wyższego niż „2”.

Jeżeli pies (grupa psów) po gonie trwającym mniej niż 20 minut zmyli lub zgubi trop, po czym wraca do przewodnika i nie wykazuje chęci do dalszej pracy, nie może otrzymać stopnia wyższego niż „1”.

Głos – dźwięczność, donośność

Za głos słaby, niezbyt donośny, lecz znacznej częstotliwości pies otrzymuje stopień nie wyższy niż „2”, a w razie wydawania głosu tylko z rzadka – nie wyższy niż „1”. Głos niecharakterystyczny dla ogara (chrypiący, urywany), ocenia się również stopniem „1”. Stopnie od „2” do „4” otrzymują psy o silnych, dźwięcznych i donośnych głosach (na podstawie osobistego wrażenia sędziów).

Głos – melodyjność

Najwyższym stopniem „4” ocenia się głos melodyjny o 3 tonacjach wysokości. Za głos o jednym tonie pies otrzymuje stopień „1”. Stopnie pośrednie otrzymują psy za głosy mniejszej melodyjności (2 tony wysokości z podwywaniem).

Przy ocenie głosów sfor, par i złai należy uwzględniać nie tylko melodyjność głosu poszczególnych psów, ale również różnice w tonacji głosów wchodzących, w skład danej grupy. Jeśli dwa psy mają głosy o różnej wysokości tonu, lecz jednemu z nich brak melodyjności, albo o jednakowej tonacji i melodyjności – otrzymują stopień „3”. Za głosy o różnej tonacji, lecz o słabej melodyjności, albo o różnej tonacji, lecz niemelodyjne, ocenę „2”, a za głosy o jednakowej tonacji i niemelodyjne stopień „1”.

Głos – pewność głoszenia

Najwyższym stopniem „4” ocenia się w tej konkurencji psa, który daje głos wyłącznie na ciepłym tropie lub na widok gonionego zwierza. Jeżeli następują krótkie przerwy w „graniu,” na skutek „zniesienia się” psa, otrzymuje ocenę „3”. Pies, który daje głos nie tylko na ciepłych tropach, ale również na tropach żerującego w nocy zwierza, przy czym jednak ruszy go z legowiska, otrzymuje również stopień „3”. Jeżeli pies daje głos na tropie gonionego zwierza z rzadka, ale w równych odstępach czasu, może otrzymać ocenę od „2” do „3”. A jeśli goni na tropie człowieka, otrzymuje stopień „1”. Pies, który daje głos przy poprawianiu tropu, otrzymuje w zależności od częstotliwości głoszenia ocenę od „1” do „2”. Za gon „w piątkę” pies otrzymuje stopień „1”.

W tej konkurencji nie mogą otrzymać wysokiego stopnia psy pracujące grupowo (sfora, para, złaja) jeżeli podczas dołączania się do psa, który rozpoczął gon dają głos od razu, pomimo, że nie są jeszcze na tropie ruszonego zwierza.

Szybkość włączenia się do gonu

Na głos rozpoczętego gonu przez jednego psa, wchodzącego w skład sfory, pary czy złai, pozostałe psy tej grupy powinny natychmiast energicznie włączyć się do gonu. Jeśli włączą się do gonu dopiero po pewnym czasie od jego rozpoczęcia, otrzymują stopień od „2” do „3”, zależnie od długości tej zwłoki. W razie gdy część złai włącza się do gonu lub do poprawiania tropu niechętnie i ze znacznym opóźnieniem, cała złaja otrzymuje stopień od „1” do „2”, zależnie od długości opóźnienia.

Równość chodów

Psy sfory, pary lub złai powinny gonić zwierza w zwartej grupie, nie rozciągając się. Jeżeli wskutek różnic szybkości poszczególnych psów następuje rozciągnięcie grupy, otrzymuje ona stopień od „2” do „3”, zależnie od wielkości różnicy w szybkości chodów. W razie znacznego rozciągnięcia się grupy psów otrzymuje ona stopień od „1” do „2”.

Rączność (szybkość chodów)

Do oceny „4” wymaga się by pies (grupa psów) ścigał zwierza szybkim galopem, podążając za nim z opóźnieniem nieprzekraczającym 1 minuty, przy czym gon powinien trwać nie krócej niż 20 minut. Ocenę pracy w tej konkurencji dokonuje się dopiero po 10 minutach od chwili rozpoczęcia gonu. Jeżeli pies (grupa psów) goni zwierza zmieniając tempo szybkości, raz szybkim, raz wolniejszym galopem, można mu dać ocenę „3”. Jeżeli przy zmianie tempa szybkości pies (grupa psów) przechodzi z galopu w kłus otrzymuje ocenę od „2” do „3”. W razie gonu szybkim kłusem stopień od „1” do „2”. A truchtem ocenę „1”.

Jeżeli pies (grupa psów) goni stępem, przechodząc tylko od czasu do czasu w kłus otrzymuje również ocenę „1”.

Karność i posłuszeństwo

Psy pracujące pojedynczo – najwyższy stopień „4” otrzymuje pies, który chodzi luzem przy nodze przewodnika oraz szybko wraca do niego na jego wołanie lub głos rogu (jeżeli nie jest na tropie zwierza lub nie poprawia tropu), a po powrocie przychodzi „do ręki” lub bez oporu daje się wziąć na smycz.

Jeżeli pies chodzi spokojnie przy nodze, ale nie luzem tylko na smyczy – wówczas ocenę obniża się o jeden stopień. Jeżeli pies niechętnie wraca z kniei do przewodnika na jego wołanie lub głos rogu, a po powrocie nie chce przyjść „do ręki” lub nie daje się wziąć na smycz – ocenę obniża się, zależnie od stopnia nieposłuszeństwa, do wysokości „1” lub „2”. Pies, który nie chodzi spokojnie przy nodze, szarpie się i ciągnie na smyczy oraz nie wraca z kniei na wołanie przewodnika lub głos rogu, a poza tym nie przychodzi „do ręki” i nie daje się wziąć na smycz – nie może otrzymać stopnia wyższego niż „1”.

Sfory lub para psów – najwyższy stopień „4” otrzymują psy, które chodzą luzem przy nodze przewodnika oraz wykazują całkowite posłuszeństwo, szybko wracają z kniei na wołanie lub głos rogu (jeżeli nie są na tropie zwierza lub nie poprawiają tropu), nie obawiają się „ręki” przewodnika. Psom, które chodzą przy nodze przewodnika zesforowane, lecz nie na smyczy – ocenę można ewentualnie obniżyć, a jeżeli chodzą zesforowane i na smyczy to powinno się obniżyć ją o jeden stopień.

Psom, które niechętnie lub w ogóle nie przychodzą „do ręki” przewodnika i nie dają się wziąć na smycz – ocenę obniża się zależnie od stopnia nieposłuszeństwa do wysokości „1” lub „2”. Psom, które niechętnie wracają na wołanie przewodnika i nie dają się wziąć na smycz – ocenę obniża się do stopnia „1”.

Psy, które chodzą przy nodze tylko zesforowane i na smyczy oraz niechętnie wracają z kniei na wołanie przewodnika lub głos rogu, a po powrocie nie przychodzą do „ręki” i nie dają się wziąć na smycz, nie mogą otrzymać oceny wyższej niż „1”. Podobną ocenę otrzymują psy,

które nie przychodzą do nogi na rozkaz przewodnika, znajdując się w pobliżu niego a prowadzone na smyczy szarpią się.

Złaja psów – powinna chodzić luzem zwartą grupą za nogą przewodnika, na wydany przez niego z odległości ok. 50 metrów rozkaz „stój” natychmiast się zatrzymać oraz na głos rogu niezwłocznie wracać z kniei (jeżeli nie jest na tropie zwierza lub nie poprawia tropu).

Jeżeli spełnia wszystkie te warunki, otrzymuje ocenę „4”. Jeżeli psy chodzą za nogą przewodnika tylko będąc zesforowanymi – ocenę obniża się o jeden stopień.

Za niewykonanie rozkazu „stój” wydanego z odległości ok. 50 metrów stopień obniża się do „2”, a za niewykonanie w ogóle rozkazu „stój” do „1”. Psy, które nawet zesforowane nie chcą iść za nogą przewodnika, a poza tym są nieposłuszne, w zależności od stopnia nieposłuszeństwa otrzymują ocenę „1” lub „2”.

Próby i konkursy pracy psów gończych pracujących pojedynczo

Konkurencje		Współczynniki	Limity		
			Suma punktów		
			80	70	60
			Dyplom		
			I°	II°	III°
		Oceny			
1.	Sposób szukania	3	-	-	-
2.	Szybkość znalezienia i ruszenia zwierzyny	2	-	-	-
3.	Umiejętność trzymania tropu gonionego zwierza oraz „szybkość poprawiania” tropu a/ po czarnej stopie b/ po białej stopie	6	3	2	2
		5	3	2	2
4.	Wiatr	3	-	-	-
5.	Wytrwałość gonu	4	-	-	-
6.	Głos a/ donośność b/ melodyjność c/ pewność	2	3	2	2
		1	-	-	-
		1	2	2	2
7.	Ręczność (szybkość chodów)	2	-	-	-
8.	Posłuszeństwo i karność	1	-	-	-
	Razem	25			

Najwyższa ilość punktów do zdobycia 25 x 4 + 100

Próby i konkursy pracy psów gończych pracujących w parze, sforze lub złai

Konkurencje		Współczynniki	Limity		
			Suma punktów		
			80	70	60
			Dyplom		
			I°	II°	III°
		Oceny			
1.	Sposób szukania	3	-	-	-
2.	Szybkość znalezienia i ruszenia zwierzyny	2	-	-	-
3.	Umiejętność trzymania tropu gonionego zwierza oraz „szybkość poprawiania” tropu a/ po czarnej stopie b/ po białej stopie	6	3	2	2
		5	3	2	2
4.	Wytrwałość gonu	4	-	-	-
5.	Głos a/ donośność b/ melodyjność c/ pewność	2	3	2	2
		1	-	-	-
		1	2	2	2
6.	Szybkość włączenia się do gonu	1	3	3	2
7.	Równość chodów	1	3	3	2
8.	Ręczność (szybkość chodów)	2	-	-	-
9.	Posłuszeństwo i karność	2	2	2	2
	Razem	25			

Najwyższa ilość punktów do zdobycia 25 x 4 + 100

